

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
10 У 46126/22 (19)
Дана 30.05.2023. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Ксеније Ивановић, председника већа, Тије Бошковић и Елене Петровић, чланова већа, са судским саветником Зораном Сефкерицац, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца АА а.д., чији је пуномоћник Игор Исаиловић, адвокат из Београда, Македонска 44, против туженог органа Министарства финансија Републике Србије, ради поништаја решења број 46-00-00236/2018-13 од 21.02.2019. године, уз учешће заинтересованог лица ББ из ..., у предмету враћања имовине, након закључене усмене јавне расправе одржане дана 30.05.2023. године, у нејавној седници већа, одржаној дана 30.05.2021. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба се ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца изјављена против делимичног решења Агенције за реституцију Републике Србије, Подручне јединице Ниш број: 46-006973/2012 од 24.04.2018. године. Наведеним делимичним решењем усваја се захтев, враћа имовина и утврђује право својине законском наследнику бившег власника и то ББ са 1/2 дела, на одузетој непокретној имовини, ближе описаној у ставу првом диспозитива решења, а које непокретности су од бившег власника пок. ВВ бив. Из ..., одузете решењем Комисије за национализацију при НОО-е Велика Плана број 03-3363/1 од 19.09.1959. године и решењем Комисије за национализацију при НО Среза Смедерево бр. 03-12409/1 од 04.12.1959. године. Ставом другим диспозитива решења, одређује се да се непокретности из тачке 1. алинеја 1. диспозитива тог решења, по правноснажности истог, враћају у државину напред наведеном законском наследнику бившег власника. Ставом трећим диспозитива,

одређује се да ће на основу тог решења, а по његовој правноснажности, надлежни орган за упис права на непокретностима, извршити упис посебних делова зграде из тачке 1. алинеја 1. диспозитива тог решења, као и упис права својине ББ, а према уделу ближе означеном у тачки 1. диспозитива, на непокретностима ближе описаним у тачки 1. алинеја 1. и 2. диспозитива тог решења, у јавне књиге у којима се врши упис права на непокретностима. Ставом четвртим диспозитива, налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима, да на основу тог решења, а по његовој правноснажности, изврши брисање свих евентуалних хипотекарних терета забележених у било чију корист, на непокретностима наведеним у тачки 1. алинеја 1. и 2. диспозитива решења. Ставом петим диспозитива утврђује се да је враћена имовина у слободном промету, а да Република Србија, односно јединица локалне самоуправе, има право прече куповине приликом првог отуђења.

Тужбом поднетом Управном суду дана 11.04.2019. године и поднеском од 24.05.2023. године, тужилац оспорава законитост оспореног решења због непотпуно или нетачно утврђеног чињеничног стања, неправилне примене закона и непоступања по правилима поступка, те је предложио да суд наконведеног поступка донесе одлуку којом ће решење туженог поништити и предмет вратити на поновни поступак или да сам реши управну ствар у спору пуне јурисдикције. Наводи да је оспореним решењем одлука првостепеног органа оцењена као законита и правила те донета на основу утврђених свих одлучних чињеница која оцена по ставу тужиоца је погрешна јер уведеном поступку нису утврђене све одлучне чињенице са којих разлога нису испуњени услови за враћање имовине у натуралном облику. Ово стога јер је, још, у жалби указао на то да је 04.07.2007. године Агенција за приватизацију Републике Србије закључила уговор о продаји капитала, методом јавне аукције, на основу чега је ГГ доо купило друштвени капитал АА ад са свим правима и обавезама, како је то и наведено у члану 1. уговора о чему су достављени релевантни докази. С обзиром на то, и одредбе члана 3. тачка 3. Закона о приватизацији, те чл. 44. Закона о привредним друштвима, као и чл. 9. у то време важећег Закона о приватизацији у имовину друштва свакако улазе и објекти код којих је субјект приватизације заведен као ванкњижни корисник у програму приватизације и унет је у биланс стања у програму приватизације, са којих разлога чини вредност на основу које је утврђена нето имовине-капитал друштва. Са изнетог сматра да се не може прихватити као исправно изјашњење Агенције за приватизацију бр. 46-00-537/2014-13 од 19.09.2015. године у коме је наведено да је предмет продаје у поступку приватизације АА био друштвени капитал, а не непокретности субјекта приватизације. Са изнетог сматра да је предметни објекат унет у вредност капитала предузећа и као такав продат новом власнику-ГГ доо. Тужилац, даље, у тужби наводи да су и првостепени и другостепени орган пропустили да оцене чињеницу да је предметни објекат правни претходник тужиоца стекао на основу теретног правног посла, а и сам тужилац је кроз поступак приватизације, дакле теретним правним послом стекао право на предметни објекат. Наиме, СО Велика Плана је решењем бр. 9884/1 од 29.02.1965. године поверио на располагање ДД, а затим је то предузеће продало предметни објекат тужиоцином правном претходнику о чему је закључен купопродајни уговор 1970. године. У тужби је тужилац навео и то да су управни органи потпуно пренебрегли опште поднету чињеницу да је у време оснивања АА постојао другачији друштвено-политички систем на основу ког привредна друштва у друштвеној својини нису могла имати нити располагати друштвеним капиталом, а наведени привредни субјект је био друштвено предузеће. С обзиром на такво стање правне регулативе, то јест да ни једно друштвено

предузеће није могло бити власник имовине, погрешна судска пракса довела би до немогућности приватизације било ког друштвеног предузећа, при чему је тужилац тек у поступку приватизације, са закључењем уговора о продаји капитала стекао услов да се на основу тог правног основа упише као титулар права дотадашње друштвене својине-друштвеног капитала, који је на овај начин променио правни статус и постао приватна својина. У тужби је указано и на то да је врло битна чињеница да на територији општине Петровац на Млави све до 2014. године није постојао катастар непокретности већ интабулациона књига па тужилац није ни могао да изврши упис било каквог права у јавној евиденцији непокретности и имати начин стицања. Указује на то да се одлука базира на судској пресуди Апелационог суда у Београду Гж 2039/2010 од 25.11.2010. године што сматра супротним одредбом члана 5. став 1. ЗУП-а јер се у управном поступку одлуке доносе на основу закона и других прописа. Истакао је и то да је чланом 6. уговора о продаји капитала предвиђено да ће се обим и врста права ранијих власника национализоване имовине ценити према одредбама закона који регулише ту област, а према чињеничном стању постојећем на дан одржавања аукције. Такође је навео да је тужилац поднео захтев за легализацију предметних објеката, те да је орган био у обавези да прекине поступак до доношења решења о озакоњењу и његове правноснажности. Са свега изнетог сматра да он не може бити обвезник враћања с обзиром да је приватизован те да је предмет приватизације између осталог и куповина предметних непокретности. Истакао је и то да у току поступка није изведен ни један релевантан доказ којим би подносиоци захтева за реституцију доказали да предметне непокретности нису ушле у програм приватизације а тужилац је уз жалбу на првостепено решење приложио изводе из Програма приватизације који нису оцењени у управном поступку. Сматра да је овај доказ од круцијалног значаја јер уколико би закључак био да су предметне непокретности ушле у програм приватизације, те да се враћају у натуралном облику тада би Република Србија била дужна да коригује купопродајну цену из закљученог уговора, то јест да ову умањи. У тужби је тужилац указао и на пропис одредаба члана 15. Закона о приватизацији те члана 9. став 1., 10. и 18. став 1. тачка 9. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу те изразио мишљење да у конкретном случају нису испуњени услови за реституцију у натуралном облику као и то да је обвезник враћања Република Србија и то исплатом из новчаних средстава које је за те намене обезбедила, будући да је са овом имовином и располагала.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао у свему при разлозима датим у образложењу оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије.

Заинтересована лица нису доставила суду одговор на тужбу.

Како је одредбом члана 34. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), прописано да је усмена јавна расправа обавезна ако су у управном поступку учествовале две или више странака са супротним интересима, то је Управни суд дана 30.05.2023. године, одржао усмену јавну расправу у присуству пуномоћника тужиоца а у одсуству уредно позваног туженог и заинтересованог лица, сагласно одредби члана 38. Закона о управним споровима.

У речи на усменој јавној расправи пуномоћник тужиоца је остао у свему при тужби и постављеном тужбеном захтеву и приложеним поднесцима. Предложио је

да суд тужбу уважи, поништи оспорено решење и предмет врати на поновни поступак и одлучивање. Трошкове управног спора је тражио за састав тужбе 16.500,00 динара и за приступ на усменој и јавној расправи у износу од 18.000,00 динара и таксе по одмерању суда.

Одлучујући о поднетој тужби и испитујући законитост оспореног решења у складу са одредбом члана 41. Закона о управним споровима, оценом наводи истакнутих у тужби, одговорима на тужбу, наводи изнетих на усменој јавној расправи и списка предмета ове управне ствари, Управни суд је нашао да тужба није основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужени орган одбио, као неосновану, жалбу тужиоца, налазећи да је правилно првостепени орган утврдио да је предметна имовина национализована, да се ради о имовини која је предмет враћања у смислу члана 15. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Сл.гласник РС" бр. 72/11...95/18), да објекат у коме се налази предметни пословни простор није увећан у смислу члана 17. истог закона, да је свим странкама омогућено учешће у поступку, као и да су утврђене све одлучне чињенице и околности од значаја за одлучивање о захтеву. У проведеном поступку, покренутом по захтеву законских наследника бившег власника ВВ из ..., а након што је првостепени орган прибавио изјашњење општине Велика Плана и Републике Србије, те омогућио учешће АА ад, одржане усмене расправе као и увиђаја на лицу места, о чему је сачињен записник, те је оценом изведених доказа утврдио: да је решењем Комисије за национализацију при НОО Велика Плана бр. 03-3363/1 од 19.09.1959. године национализован део зграде у ..., ... и то пословне протсторије које се налазе у приземљу зграде до улице Маршала Тита, а која се састоји од два локала и два приручна магацина, од којих један локал има површину 51м² са приручним магацином површине 16м², а други локал површину од 31,90м² са приручним магацином површине 12,60м², а које се налазе на к.п. 9728, уписане у ЗКУЛ 1871 КО Велика Плана, као земљишнокњижно власништво Стојковић Животиног Светомира из Велике Плана. Решењем Комисије за национализацију при НОО среза Смедерево, бр. 03-12409/1 од 04.12.1959. године, утврђено је да је решење од 19.09.1959. године преиначено на начин да је изузета из поступка национализације и остављена у својину Стојковић Светимиру из Велике Плана једна просторија – магацин површине 16м², који се налази уз локал површине 51м², у згради до улице ..., Даље је, увидом у Уговор о купопродаји пословних просторија од 06.10.1970. године утврђено да је ДД продао купцу, овде тужиоцу, поред осталих пословних просторија и локал на к.п. ..., КО Велика Плана, површине 100м². Увидом у Уверење РГЗ, СКН Велика Плана бр. 952-2/2012-29 од 27.08.2012. године утврђено је да к.п. ... КО Велика Плана 2, претходног премера, по облику и положају одговара к.п. ... и ... КО Велика Плана 1, важећег премера. Из образложења Пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2039/10 од 25.11.2010. године, којом је потврђена пресуда Општинског суда у Великој Плани П 868/04 од 24.12.2007. године, којом су утврђени ништави уговори о купопродаји пословних просторија и то Уговори оверени пред Општинским судом у Великој Плани, Ов. бр. 972/71 од 07.06.1971. године и Ов. бр. 403/71 од 16.03.1971. године, којима је ДД продало туженима ЂЂ и ЕЕ два локала на к.п. ... КО Марковац, а који локали су били национализовани Решењем Комисије за национализацију при НОО Марковац од 07.09.1959. године, утврђено је да ДД није имао овлашћење за продају спорних половних простора, а да је сагласност СО Велика Плана од 24.04.1968.

године за промет непокретности, била искључиво ограничена за поједине категорије станова и није обухватала пословни простор, те је промет непокретностима у друштвеној својини извршен од лица које није било носилац права располагања и без неопходног овлашћења за продају. Из свега наведеног, првостепени орган сматра да је и Уговор о купопродаји од 06.10.1970. године, који је цењен у овом поступку, ништав и не производи право дејство, с обзиром на то да ДД, на основу Решења СО Велика Плана 9884/1 од 29.12.1965. године, којим му је поверено привредно пословање (газдовање) и управљање стамбеним зградама, становима и пословним просторијама у друштвеној својини, није могло да располаже непокретностима које су му поверене на газдовање, па самим тим ни да прода предметну непокретност, те је имајући у виду да је предметна имовина и даље у државној својини, усвојила захтев за натурално враћање исте, и донела одлуку као у диспозитиву ожалбеног решења. У поступку по жалби, у вези навода тужиоца да је предметна имовина ушла у његову имовину и да је ово предузеће успешно прошло поступак приватизације, што представља сметњу у смислу члана 18. став 1. тачка 9. Закона за враћање у натуралном облику, тужени орган је нашао да тужилац није имао својину, а ни укњижено право коришћења на национализованом пословном простору, већ је имао ванкњижно коришћење и био у државини истог, а чињеница да тужилац наводи да је предметни пословни простор ушао у програм приватизације не представља доказ о власништву над имовином. Као без утицаја на другачије решење ове управне ствари, оцењени су жалбени наводи да је првостепени орган пропустио да утврди чињеницу да је тужилац поднело захтев за легализацију предметних објеката и да је у смислу члана 45. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу требало да прекине поступак. Ово стога што је предмет захтев национализовани део зграде у ..., пословне просторије и магацин, за који је на основу извршеног увиђаја на лицу места утврђено да није мењао свој изглед од момента национализације, а не новоизграђени део ка дворишту који је изграђен без одобрења за градњу. На основу наведеног тужени је одлучио као у диспозитиву оспореног решења, применом одредбе члана 230. став 1. Закона о општем управном поступку ("Сл.лист СРЈ" бр. 33/97 и 31/01 и "Сл.гласник РС" бр. 30/10).

Одредбом члана 15. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Сл.гласник РС" бр. 72/11...95/18), прописано је да се тим законом враћају непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, у државној, друштвеној и задружној својини, осим ствари у својини задруга и друштвеној и задружној својини које је ималац стакао уз накнаду.

Одредбим члана 18. став 1. тачка 9. наведеног закона, прописано је да се не враћа право својине на непокретностима које на дан ступања на снагу овог закона имају следећу намену, односно статус: непокретна имовина која је продата, односно стечена у поступку приватизације као имовина или капитал субјекта приватизације, у складу са законом којим се уређује приватизација.

По оцени Управног суда, обзиром на напред изнето чињенично стање предметне управне ствари, те наведене одредбе Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, правилно је, по оцени Управног суда, оспореним решењем тужени нашао да тужилац неосновано поднетом жалбом оспорава правилност решења првостепеног органа којим је тај орган, поступајући по захтеву заинтересованог лица, нашао да су у

конкретном случају испуњени услови прописани одредбама наведеног закона за враћање предметне имовине и да не стоје сметње у смислу члана 18. став 1. тачка 9. наведеног закона да се ова законским наследницима бившег власника врати у натуралном облику.

Суд је ценио наводе тужбе, које је тужилац истицао и у жалби, као и у проведеном поступку пред првостепеним органом, па налази, а с обзиром на стање списка предмета, да је правилно оцењено да ови нису основани, односно да њихова основаност не произлази из доказа изведених у току поступка. Наиме, и по оцени суда, предметна имовина је у својини Републике Србије, што је и уписано о јавним књигама о евиденцији непокретности и правима на њима, а не у својини тужиоца, о чему су о решењима управних органа дати детаљни, напред изнети, разлози које суд у свему прихвата као правилне јер су утемељени на чињеничном стању које произлази из изведених доказа и из одредаба прописа на које су се органи позвали.

При решавању, суд је ценио наводе тужбе да је у конкретном случају према одредби члана 45. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, требало прекинути до доношења решења о озакоњењу и његове правноснажности, јер је тужилац поднео захтев за легализацију предметних објеката, али је нашао да су ти наводи без утицаја на правилност оспореног решења, јер је прекид у поступку спровођења Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, могућ само из законом прописаних разлога, таксативно наведених чланом 45. овог закона, због чега поднети захтев за легализацију није законски разлог за прекид поступка и не представља претходно питање из члана 134. Закона о општем управном поступку, као и то да је на основу извршеног увиђаја на лицу места утврђено да је предмет захтева национализовани део зграде у ..., пословне просторије и магацин, који није мењао свој изглед од момента национализације, а не новоизграђени део ка дворишту који је изграђен без одобрења за градњу, о чему је тужени у образложењу оспореног решења дао правилне разлоге.

Код изнетог, како тужилац у току проведеног поступка, па ни поднетом тужбом, није поднео доказе на основу којих би несумњиво произлазило да је предметна имовина изузета од враћања у натуралном облику у смислу члана 18. став 1. тачка 9. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, суд налази да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, те је на основу члана 40. став 2. Закона о управним споровима, у вези члана 46. истог закона, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Одлуку као у ставу II диспозитива пресуде суд је донео применом одредби члана 66. и 67. Закона о управним споровима, као и применом одредби члана 150. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20), који се сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, с обзиром да тужилац у овом управном спору није успео.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 30.05.2023. године, 10 У 46126/22 (19)

Записничар
Зорана Сефкерицац,с.р.

Председник већа – судија
Ксенија Ивановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

БС